

Rezumat

Teza de abilitare, intitulată *Correspondențe pragmalingvistice între registrele limbii române actuale. Aspecte privitoare la spațiul intertextual românesc*, oferă o sinteză a activității din parcursul meu profesional de după obținerea, în 2004, a titlului de *doctor în Filologie*. Prezenta lucrare face trimitere la rezultatele cercetărilor științifice publicate în următoarele domenii: lingvistică, pragmatică, analiza discursului, onomastică, limba română contemporană, gramatică normativă, istoria limbii române literare, teoria literaturii.

1. Realizări științifice și profesionale

1.1. Activitatea științifică este vizibilă la trei niveluri: participare la congrese și conferințe naționale și internaționale de profil, publicare de cărți și articole / studii de specialitate, participare la granturi (director al unui proiect CNCS și membru în alte două proiecte CNCS).

Teza de doctorat – al cărei coordonator științific a fost prof. Ștefan Munteanu, devenită, ulterior, prima mea carte, *Limba dramaturgiei românești din prima jumătate a secolului al XIX-lea* (Cluj-Napoca, Editura Dacia, Editura Mega, 2004) – reprezintă cea dintâi sinteză interdisciplinară a începuturilor dramaturgiei în limba română.

Interdisciplinaritatea cercetării a presupus o temeinică însușire a unităților de analiză din domeniile lingvistică, istoria limbii române literare, limba română contemporană, stilistică, dialectologie, istoria literaturii române, onomastică. Regăsirea cărții în bibliotecile din țară și din străinătate reprezintă un argument convingător în ce privește interesul cercetătorilor pentru perspectiva lingvistică (prima în exegeza românească de profil) din care am abordat opera celor dintâi dramaturgi.

Încă din perioada redactării tezei de doctorat – și, mai ales, după susținerea acesteia – am fost prezentă la manifestări științifice în țară și în străinătate (Africa de Sud, Austria, Bulgaria, Canada, Croația, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Republica Moldova, Spania, Suedia, Ungaria), în cadrul cărora am diseminat rezultatele investigațiilor întreprinse în domeniile de interes. Participarea la evenimente științifice a continuat și după încheierea doctoratului: 21 de participări în țară, 17 în străinătate.

În 2011 am câștigat, cu calitatea de director de proiect, un grant CNCS, cod proiect PN-II-RU-TE-2011-3-0007, domeniu Științe sociale, cu titlul *Unconventional Romanian Anthroponyms in European Context: Formation Patterns and Discursive Function*

(*Antroponime neconvenționale românești în context european: tipare de construcție și funcție discursivă*), nr. contract 103/25.10.2011, cu o durată de trei ani¹.

Obiectivul general al acestei cercetări îl constituie *extinderea descrierii sistemului antroponimic românesc tradițional* prin luarea în considerare a *antroponimelor neconvenționale* (*porecle, supranume, nickname-uri, hipocoristice, pseudonime*) utilizate în *spațiul public* și identificarea unor *aspecte funcționale ale sistemului antroponimic actual*, în care *formațiuni locale* se îmbină cu *elemente universale*, ca rezultat al globalizării. În acest sens, am urmărit comportamentul discursiv al *antroponimelor neconvenționale* în *texte publice* (*scrise și vorbite*) din limba română „*reală*” (comunicarea față în față) și „*virtuală*” (comunicarea mediată de un suport electronic).

În interacțiunea verbală, locutorii *se apelează* sau *se referă* la indivizi absenți din situația comunicativă curentă prin *structuri antroponimice distincte* (simple sau complexe), dar *echivalente*, numai una dintre ele fiind *convențională*, celelalte funcționând ca *neconvenționale*.

Funcția de identificare interindividuală (delimitarea nominală a unui existent) nu se realizează întotdeauna prin numele oficial, vorbitorii recurgând adesea la *substitute denominative neconvenționale* / „*necanonice*”. Acestea nu sunt înregistrate în vreun nomenclator admis de autoritatea statală / clericală, ci cunosc răspândire în variantă orală, fiind depozitate în memoria colectivă a utilizatorilor.

Antroponimul neconvențional este un produs nominal realizat la *nivelul individual al limbajului*; este rezultatul creativității libere a locutorului care îi codifică sensul (istoria) și îi decide structura. Noile formațiuni nominale (care survin ulterior numelui convențional) primesc funcție de *antroponime* atunci când, grație utilizării lor în contexte variate, sunt recunoscute și însușite de colectivitatea respectivă.

În subsecțiunea consacrată demonstrării *relevanței și originalității contribuțiilor personale* din teza de față am prezentat lucrările al căror subiect se încadrează în tema proiectului.

Totodată, am făcut parte, în calitate de membru, din colectivele de cercetare în alte două granturi CNCS:

¹ Proiectul în discuție a fost declarat singurul câștigător în subdomeniul *Lingvistică* și s-a situat pe locul 6, obținând 86,67 de puncte, în domeniul *Științe sociale*.

a). proiectul de cercetare CNCS (Resurse Umane) pentru stimularea constituirii de tinere echipe de cercetare independente (TE), cod 3/2010, cu titlul *Onomastica din spațiul public românesc actual: studiu socio- și psiholingvistic*; director de proiect: conf. dr. Oliviu Felecan;

b). proiectul de cercetare exploratorie nr. 251/2008, câștigat în cadrul competiției CNCS PN II, *Interferențe multietnice reflectate în antroponimia maramureșeană, spațiu central-european*; director de proiect: conf. dr. Oliviu Felecan.

Un alt aspect al activității științifice și de cercetare se referă la publicarea a 5 cărți de specialitate, a 62 de studii / articole în reviste / cărți de profil din țară (dintre care 59 după obținerea titlului de doctor) și a 21 de studii / articole în străinătate (dintre care 20 după susținerea tezei de doctorat). Unele dintre contribuțiile mele au fost publicate la edituri internaționale de prestigiu: Max Niemeyer Verlag (2 lucrări), Walter de Gruyter (2 lucrări), Cambridge Scholars Publishing (2 lucrări), Maison de l’Orient de la Méditerranée – Jean Pouilloux (o lucrare), Editorial Denes Valencia (o lucrare).

1.2. Activitatea de cercetare este susținută și de:

- apartenența la asociații profesionale naționale și internaționale:

2006: membră a Societății Române de Științe Dialectologice;

2009: membră a International Association for Dialogue Analysis (IADA);

2009: membră a Societății de Studii Clasice;

2009: membră a The Names Society of Southern Africa (NSA);

2010: membră a Société de Linguistique Romane (SLiR);

2011: membră a International Council of Onomastic Sciences (ICOS)

2013: membră a American Name Society (ANS).

și de

- activitatea de coorganizator al mai multor manifestări științifice naționale și internaționale.

1.3. Activitatea didactică are două dimensiuni:

- activitate pentru studenți / masteranzi: susțin următoarele cursuri: Limba română contemporană (Sintaxa), Istoria limbii române, Teoria literaturii (la licență); Pragmalingvistică, Istoria limbii române literare, Norma și uzul în limbă, Probleme controversate de gramatică (la masterat);

- activitatea cu studenții / masteranzii / profesorii din gimnaziu: îndrumare a studiului / cercetării, concretizată în lucrări de licență, disertații de masterat, lucrări pentru obținerea gradului didactic I.

2. Planuri de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale și științifice, direcții de cercetare

Una dintre viitoarele mele teme de cercetare va avea ca subiect *modalitățile lingvistice de adresare: între convențional și neconvențional (cazul formulelor de salut din limba română actuală)*².

În investigația respectivă, pornesc de la premisa că salutul reprezintă un act verbal prin care locutorul face dovada gradului de educație morală, socială și intelectuală de care dispune. Un dialog reușit este dependent de felul în care salutăm și suntem salutați. Îmi propun să *identific o serie de formule de salut (în speță neconvenționale) utilizate în spațiul public românesc actual și să le analizez din perspectivă structurală și funcțională (valori pragmatice contextuale).*

Inventarul strategiilor verbale de inițiere, întreținere și întrerupere a dialogului din româna actuală se dovedește a fi extrem de *dinamic* și dispus să găzduiască *noi forme adresative (combinări ale materialului existent și inovații).*

În ultimul an de derulare a proiectului îmi propun editarea unui volum colectiv la Cambridge Scholars Publishing, intitulat *Unconventional Anthroponyms: Formation Patterns and Discursive Function*, care să reunească lucrările a peste 30 de cercetători din țară și din străinătate.

Totodată, voi publica, la o editură națională, o carte care va conține toate articolele și studiile mele având ca subiect *antroponimele neconvenționale*, apărute în diverse publicații periodice și cărți din țară și din străinătate pe durata desfășurării proiectului.

O altă realizare profesională majoră constă în primirea avizului favorabil din partea evaluatorilor anonimi ai singurei reviste de onomastică din lume cotate ISI, „Names: A Journal of Onomastics”, în ce privește publicarea studiului meu intitulat *Mediated Naming: The Case of Unconventional Anthroponyms (UA) (Aspecte ale numirii mediate: cazul antroponimelor*

² Cu o comunicare având acest titlu și care cuprinde o sinteză a cercetării, am participat la Primera Conferencia Internacional en Estudios Lingüísticos, Literarios y Culturales en Lenguas Modernas (CILLEC), organizată de Universidad Católica San Antonio de Murcia (UCAM), Murcia, Spania, 12–13 septembrie 2013.

neconvenționale – AN). Contribuția a apărut în numărul din decembrie a. c. al publicației în discuție.

3. Referințe bibliografice

Ultima secțiune a tezei conține referințele bibliografice la care m-am raportat în realizarea prezentului demers și care mi-au permis o bună situare în perimetrul actual al cercetărilor întreprinse pe parcursul activității științifice și de cercetare.